

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Йордан Иванов Василев

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност "ДОЦЕНТ", утвърдено с решение на Академичния съвет от проведеното заседание на 27.02.2019 г. (Протокол № 54), обявен от Университет "Проф. д-р Асен Златаров", гр. Бургас, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Политическа икономия (Обща икономическа теория)“, ДВ, бр. 25/26.03.2019 г.

Кандидат: гл. ас. д-р **Милен Велчев Велев**

I. Кратки биографични данни за кандидата

Милен Велчев Велев е роден на 26.09.1976 г. През 1999 г. завършва УНСС – София, специалност „Икономика и организация на труда“.

От 2001 г. до 2005 г. работи като финансов ревизор в Районно управление „Социално осигуряване“ – Бургас, а от 2001 до 2015 г. в Данъчно-осигурителна администрация към НАП, Териториална дирекция – Бургас.

През периода 2010 – 2013 г. е докторант в УНСС и през 2013 г. защитава дисертационен труд на тема: „Цената на труда в България – състояние и възможности за развитие“, диплома № 94/18.06.2013 г.

От 2013 г до 2015 г. е асистент д-р в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, Колеж по туризъм, а от 25.03.2015 г. до момента е гл. ас. д-р. Преподава дисциплините „Микроикономика“, „Макроикономика“ и „Управление на човешките ресурси“ пред студенти редовно и задочно обучение – професионален бакалавър и бакалавър.

Владее английски и руски език.

II. Обща характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

1. Общо описание на представените материали (монографии, учебници, статии, доклади, проекти и др.) по изследователски области

Гл. ас. д-р Милен Велчев Велев участва в конкурса за доцент с 36 бр. публикации, включени в: Списък на НАЦИД на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в SCOPUS и Web of Science; Национален референтен списък на НАЦИД.

От представените публикации 31 са самостоятелни разработки.

Сред тях следва да се открият: монографиите - Безработица и икономически растеж: Изследване на макроикономическата зависимост в България. Издателство „Флат“, Бургас, 2019, 367 стр., ISBN 978-619-7125-52-8. и Динамика на безработицата в България. Теоретично и емпирично изследване. Издателство „Флат“, Бургас, 2018, 194 стр., ISBN 978-619-7125-50-4.

Една студия и една статия, публикувани в научни издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация- Велев, М. Изследване на зависимостта между реалното съвкупно производство и равнището на безработица в България. Списание „Икономически изследвания“, 2014, бр. 3, с. 58-91, ISSN 0205-3292, (SCOPUS).

Velev, M. The influence of the seasonal factor of the employment and remunerations in the agricultural sector in Bulgaria. Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development", 2018, Vol. 18, ISSUE 4, pp. 405-410, ISSN 2284-7995, (WEB OF SCIENCE).

Кандидатът участва в конкурса с 14 статии, публикувани в реномирани списания в България като „Икономически изследвания“, „Икономическа мисъл“, „Икономически и социални алтернативи“, Годишник на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, и др.

Участието на кандидата с научни доклади в 12 конференции и други форуми е доказателство, че той е добре познат в нашите научни среди и има нужното признание. Докладите са публикувани в реферирани сборници с ISSN и ISBN.

Пет от разработките са колективни – 2 учебника по Микроикономика и Макроикономика и сборник с тестове по Микроикономика и 2 доклада от научни конференции, за които са приложени надлежно оформени разделителни протоколи.

Прочитът на тези разработки показва, че са изследвани интересни, актуални и същевременно сложни и значими проблеми от икономическата теория и практика. Качеството на самите произведения разкрива, че кандидатът за доцент се доказва като добър изследовател, умеещ да разкрива проблемите, да ги анализира и на тази основа да формулира изводи и обосновава интересни идеи.

Представените публикации на гл. ас. д-р Милен Велчев Велев за периода 2014-2019 г. са от научната област на конкурса- „Политическа икономия (Обща икономическа теория)“ и според него могат да се систематизират в шест основни направления:

1. Пазар на труда- I.1, I.2, II.1, II.2, III.1, III.2, III.3, III.6, III.7, III.8, III.10, III.11, III.12, IV.3, IV.6, IV.7, IV.9, IV.10, IV.12, III.13, III.14;
2. Икономически растеж- I.1, II.1, III.1, III.2, III.4, III.8, III.9, III.11, III.12, IV.1, IV.2, IV.4, IV.5;
3. Макроикономическа зависимост между безработица и икономически растеж (Закон на Оукън)- I.1, II.1, III.1, III.2, III.8, III.11, IV.2;
4. Макроикономическа зависимост между безработица и инфлация (Крива на Филипс)- I.1, I.2, II.1, III.3, III.5, IV.3;
5. Икономически ефекти от туризма- III.7, IV.7, IV.8.
6. Приложение на статистическите и математическите методи в икономиката (Иконометрия)- I.1, I.2, II.1, III.1, III.2, III.3, III.5, III.6, III.8, III.11, IV.2, IV.3, IV.4, IV.11;

Гл. ас. д-р Милен Велчев Велев участва в два научни проекта, на единият от които е научен ръководител.

От изтъкнатото дотук можем да обобщим: Кандидатът за академичната длъжност „доцент“ участва в конкурса с продукция значително надхвърляща по обем и структура на изискванията посочени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

2. Обща характеристика на научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата

Трябва да се отбележи, че в научната и научно-приложната дейност на гл. ас. д-р Велев има последователност, логичност, приемственост, научна коректност и конструктивност. Личи неговият траен интерес към

изследването на проблемите на пазара на труда, зависимостта между безработицата и икономическия растеж, и приложението на статистическите и математическите методи в икономиката. Прави впечатление добрата му литературна осведоменост, той познава литературата по изследваните проблеми (в т.ч. и най-новата), овладял е и успешно използва основните съвременни изследователски подходи, показал е способност и умения да систематизира и добре да формулира и да защитава своите тези.

На тази основа проличава личният принос на гл. ас. д-р Милен Велчев Велев изразяващ се главно в задълбочено изследване, творческо осмисляне и доразвиване на теорията и методологията в областта на икономическата теория.

Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Милен Велчев Велев е свързана с интересите му в областта на общата икономическа теория и проблемите на труда. През учебната 2018-2019 г. гл. ас. д-р Милен Велчев Велев има аудиторна заетост по дисциплините "Микроикономика", "Макроикономика", "Управление на човешките ресурси", лекции и упражнения - 626 часа.

За целите на преподаването в посочените форми на обучение разработва два лекционни курса по Микроикономика и Макроикономика и два сборника с тестове и задачи по Микро- и Макроикономика и два речника по Микроикономика и Макроикономика.

III. Количествена характеристика на научната продукция на кандидата

Справка за изпълнение на минималните изисквания на чл. 67, чл. 68 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас той изпълнява, както следва:

Показател 1 Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" – 50 точки.

Показател 3 Хабилизационен труд – монография - 100 точки.

Сума от показателите от 4 до 10 – 425 точки

Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд – 1 бр. самостоятелна – 100 точки.

Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 1 бр.- 45 точки.

Статии и доклади, публикувани в реферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 1 бр. – 30 точки.

Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 26 бр. – 250 точки.

Сума от показателите от 11 до 13 – 160 точки

Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове – 5 бр. – 75 точки.

Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 4 бр. - 40 точки.

Цитирания или рецензии в нереперирани списания с научно рецензиране – 9 бр. – 45 точки.

Сума от показателите от 14 до 21 – 110 точки

Публикуван университетски учебник – 40 точки

Публикувано университетско пособие – 70 точки

Всичко това показва, че гл. ас. д-р Милен Велчев Велев преизпълнява количествените характеристики на наукометричните показатели от общ брой точки: 750 точки (минимални), той изпълнява 845 точки.

IV. Оценка на резултатите и научния принос на кандидата

Според справката за оригиналните научни приноси, представена от гл. ас. д-р Милен Велев те са групирани в съответствие с посочените направления на научните му интереси.

1. Пазар на труда

Направена е съпоставка и обобщение на различните дефиниции на безработицата, посочени са методологическите проблеми, причините за безработицата и влияещите фактори. Чрез кривата на Бевъридж са дезагрегирани и анализирани отделните видове безработица – фрикционна, циклична и структурна безработица (т. нар. UV-анализ). Посочени са основните теоретични концепции за естественото равнище на безработица и е разгледан методът за оценка на това равнище – филтърът на Ходрик-Прескот (НР филтър).

Чрез изследване на равнището и динамиката на безработицата на европейско, национално и регионално ниво са обективно оценени състоянието и тенденциите за развитие на безработицата в България и в ЕС-28. Чрез подходящи иконометрични модели е направена прогноза за равнището на безработица в България и в ЕС-28 за бъдещ период и е извършен анализ на структурата на безработицата в България по възраст, пол, местоживееене, професионална квалификация, степен на завършеното образование на безработните лица и др. Чрез анализ на кривата на Бевъридж е разкрита динамиката на структурната безработица в България. Анализирана е динамиката на непълно заетите лица и потенциалната работна сила в България. Направена е оценка на сезонните и цикличните колебания на заетостта и трудовите възнаграждения за определени икономически сектори, региони и на ниво национална икономика. Анализирано е състоянието, тенденциите и основните проблеми на пазара на труда в Бургаска област. Очертани са някои насоки за развитие на политиките на пазара на труда в България.

2. Икономически растеж

Анализирана е същността на икономическия растеж, подходите за измерване на съвкупното производство, теоретичните концепции за потенциалното производство и са разгледани предимствата и недостатъците на двата основни емпирични метода за оценка на потенциалния БВП – статистически метод за филтриране и структурен подход. Чрез подходящи иконометрични модели е направена прогноза за стойностите на икономическия растеж в България и в ЕС-28 за бъдещ период. Разгледана е структурата на БВП в България (по производствения, доходния и разходния метод) и е оценен приносът на всеки отделен елемент към икономическия растеж. Изследвана е динамика на производителността на труда в България и са посочени особеностите и тенденциите за развитие. Направена е емпирична оценка на потенциалното производство в България и в ЕС-28.

3. Макроикономическа зависимост между безработица и икономически растеж (закон на Оукън)

Допълнени и обогатени са съществуващите теоретични концепции и модели, разкриващи зависимостта между безработицата и икономическия растеж. Законът на Оукън е изведен в четири различни форми: стандартна разривна форма (зависимата променлива е цикличната безработица); стандартна диференчна форма (зависимата променлива е промяната на равнището на безработица); инверсна разривна форма (зависимата променлива е разривът на БВП); инверсна диференчна форма (зависимата променлива е икономическият растеж). Извършен е коинтеграционен анализ на връзката между безработица и икономически растеж в България. Приложен е векторен модел с корекция на грешката по отношение на данните за България. По отношение на данните за Европейския съюз като цяло е приложен интегратионен анализ. Потвърдена е валидността на закона на Оукън за икономиката на България и на Европейския съюз като цяло.

4. Макроикономическа зависимост между безработица и инфлация (крива на Филипс)

Изследвани са причинно-следствените връзки и макроикономически зависимости между равнището на безработица и равнището на инфлация. Направен е анализ на краткосрочната и дългосрочната крива на Филипс. Изследвана е конкретната количествена зависимост между инфлация и безработица в България и в ЕС-28, чрез прилагането на иконометрични модели. Извършена е съпоставка между равновесното равнище на безработица в България и в Европейския съюз като цяло.

5. Икономически ефекти от туризма

Анализирана е икономическата роля и значение на селския туризъм за развитието на даден регион. Посочени са специфичните особености на туристическия пазар на труд, като цяло и конкретно за Бургаска област.

Направена е прогноза за равнището на средната работна заплата в сектора на туризма, като са използвани подходящи иконометрични модели.

Посочени са положителните икономически ефекти, които биха могли да се очакват от развитието на селския туризъм в Средецкия регион.

6. Приложение на статистическите и математическите методи в икономиката (иконометрия)

Посочени са някои от причините за необяснимата неефективност на математиката в икономиката. Отбелязано е, че постигането на по-висока ефективност на приложение на математиката в икономиката е възможно при съчетаване на преките емпирични изследвания на структурните свойства на икономическата система с разработването на нови подходящи математически структури.

Идентифициран е математико-статистически инструментариум за изследване на динамиката на безработицата и икономическия растеж и извеждането на макроикономическите зависимости между тях. Приложени са подходящи статистически методи за оценка на естественото равнище на безработица и на потенциалното производство.

След запознаването ми с научните изследвания на гл. ас. д-р Милен Велев констатирах, че разработваните проблеми са актуални за теорията,

необходими и полезни за практиката. Осъществени са на основата на високо ниво на ерудираност и ясни методологически подходи. Разработени са с аналитична задълбоченост и концептуално-критична позиция. Присъстват категорично формулирани тези, аргументирано защитавани. Откриват се идеи, които надграждат и допринасят за развитието на науката.

Приемам почти всички изведени приносни моменти от кандидата. Според мен те са негово лично дело и са значими за науката и практиката и биха могли да се отнесат преди всичко към обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания. Тук могат да се открият приноси в областта на доразвитие на теорията на пазара на труда; икономическия растеж, приложение на статистическите и математическите методи в икономиката и др.

От представената в документите на гл. ас. д-р Милен Велев справка за цитиранията на кандидата в публикации на други научни работници се установява, че той е цитиран общо 18 пъти (5 от тях в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (SCOPUS и Web of Science), 4 бр. цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране, 9 броя цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

От тук може да се направи извода, че неговите публикации са добре познати на научната общност.

Представена е справка от кандидата, в която са описани случаите, при които е използван неговият експертен потенциал чрез участие в различни редакционни колегии.

V. Оценка на оригиналността на представените трудове и на достоверността на представените научни данни

Публикациите на гл. ас. д-р Милен Велев са посветени на интересни, актуални и същевременно сложни проблеми. Те позволяват в по-голяма степен да се демонстрира задълбоченост в изследванията, по-обширни критични оценки, по-силна научна аргументация и по-убедително лично мнение.

Според мен трудовете са оригинални и достоверни и не съм установил случаи на плагиатство.

VI. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Позволявам си да дам на кандидата за академичната длъжност „доцент” препоръка:

Да разшири обхвата на научните изследвания като насочи вниманието си и към други актуални проблеми на икономическата теория и стопанската ни практика. Той има потенциал за това.

Препоръката ми не е от такова естество, че да променя общото ми положително мнение за учебно-преподавателската и научноизследователската работа на гл. ас. д-р Милен Велчев Велев. Те представляват по-скоро насока за разширяване на творческия му хоризонт.

VII. Заключение

Положителните ми оценки за научните и научно-приложните резултати и приноси на представените от гл. ас. д-р Милен Велев научни

трудовете, мнението ми за високото ниво на преподавателската му работа, дават основание да считам, че **той отговаря на условията и изискванията** на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и на минималните изисквания по Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас. С убеденост препоръчвам на уважаемото Научно жури да предложи на Академичния съвет на Университет „Проф. Асен Златаров” да избере гл. ас. д-р **Милен Велчев Велев** на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика, научна специалност „Политическа икономика” (Обща икономическа теория).

Дата
18.06.2019 г.

Член на журито:
проф. д-р Йордан Василев